

# Mijn weekblad

Redacteur Ton Oosterhuis

Twee herdenkingen deze week: 3 oktober Leidens ontzet, 4 oktober Werelddierendag. Aan beide besteedt *Mijn weekblad* aandacht. De eerste met een prentje uit mijn boek *Het geheim van het Wilhelmus* dat binnenkort verschijnt, de tweede met een fragment uit een dierbaar oud boek.



3 oktober 1574 Leidens ontzet (ets van Unger)

## Jacob Haafner over de jacht

In nummer 8 van *Mijn weekblad* heb ik aandacht besteed aan het werk van de vergeten auteur: *Jacob Haafner (1754-1809)*. Ter gelegenheid van Werelddierendag op 4 oktober wil ik daar nog eens op terugkomen met een fragment uit zijn *Reize naar Madras* uit 1826.

Op een gegeven moment krijgt hij bericht dat een oude Boeddhistische monnik aan wie hij de beste herinneringen bewaart, is vermoord. Dan vloeit de volgende ontboezeming uit zijn pen (pag. 121 ev): “Ik betreurde hem zoals men een vader zou betreuren; want veel was ik aan hem verplicht; door zijn vermaningen, zijn beden en krachtige redenen ontzegde ik mij voor altijd het woeste vermaak van de jacht, waaraan mijn ziel hing.

Vaak als ik naar het woud toog met het moordgeweer geladen, zag hij mij na met een droevig gezicht. Vaak veegde hij de stille traan van zijn wangen, als hij de onschuldige en bloedende slachtoffers van mijn drift gewaar werd, tot mijn

vriendschap hem vertrouwen gaf, om zijn medelijdend hart voor mij uit te storten.

Biddend zei hij tot mij, met een weemoedig geelaat: ‘ô Jongeling! van goeden aard, wiens ouders gezegend zijn, die niet, als andere van uw Natie, vermaak in boosheid vindt; aan wie de wreedheid niet eigen is, waarom vervolgt gij met zoveel hardnekkigheid de arme dieren, die u toch niets hebben misdaan? Waarom bevlekt gij de aarde met het bloed dat de Natuur hun heeft gegeven? Hoe kunt gij, zonder gevoel, deze vrolijke en schoon gepluimde schepsels, die het woud met hun gezang vervullen, uitgestrekt voor uwe voeten doen neertuimelen, en hun lijden en doodsangsten zonder aandoening aanschouwen? Kan de ijdele roem, de beuzelachtige bekwaamheid, hen te kunnen treffen, uw hart bekoren? Kan die worden gelijkgesteld met het leven van een wezen? Stelt gij eer in het vernielen? Waar blijft de menselijkheid? Waar het zachte mededogen dat u de eerste onder de schepzelen maakt? Heeft dan de Alvermogende aan dieren, die hij aan uwe heerschappij onderwierp, geen gevoel zowel als aan u gegeven? Gij, die denkt, die moed bezit, en krachtiger en grover van leden zijt, denkt dan hoe veel gevoeliger de fijne zenuwen dezer diertjes zijn, de tedere werktuigen, die het in vlugge beweging door de lucht dragen en wees genadig!’ “

Zijn woorden maakten op mijn gemoed een diepe indruk. Ik was beschaamd dat ik zelf zo ver niet had nagedacht en dat ik niet had ingezien, hoe onwaardig, hoe verachtelijk het is, een arm onnozel dier uit enkel tijdverdrijf, en zonder oorzaak, te vernielen. Ik voelde mij zelf overtuigd dat ik onrechtmatig handelde, dat ik wreedheid en dwingelandij over de onschuldige en zwakke uitoefende; ik die de wreedheid en dwingelandij zo haatte. Zonder bedenken beloofde ik hem plechtig nooit meer op jacht te gaan; en, hoe vreemd het ook mag schijnen, ik heb mijn woord gehouden. Van toen af aan, gaf ik voor altijd dat onmenselijk vermaak op. Het verloor op eenmaal alle zijn bekoorlijkheden in mijn ogen. Tot heden toe is het mij nog een afgrijzen; nooit heb ik sindsdien een dier, ja zelfs niet het kleinste of verachtelijkste, uit moedwil gedood of mishandeld.”